

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **X**

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.08-X-15.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2015

CZĘŚĆ PISEMNA

Układ graficzny © CKE 2015

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer *PESEL**,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

⊙	B	C	■
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

U osoby po przebytych udarach mózgu, która ma problemy z pisaniem i wykonywaniem ruchów precyzyjnych, występuje

- A. agnozja.
- B. apraksja.
- C. dyzartria.
- D. dysleksja.

Zadanie 2.

Osoba z uszkodzonym narządem słuchu ma niepełnosprawność

- A. polisensoryczną.
- B. sensoryczną.
- C. psychiczną.
- D. fizyczną.

Zadanie 3.

Asystent pracuje w środowisku domowym z 83-letnią osobą. Podopieczna często odrzuca pomoc rodziny, niechętnie mówi o swoich problemach, unika wypowiedziania własnych sądów, wykazuje nieustanny lęk przed śmiercią. Asystent powinien zdiagnozować stosunek podopiecznej wobec własnej starości jako postawę

- A. zależną.
- B. obronną.
- C. konstruktywną.
- D. wrogości do siebie.

Zadanie 4.

W celu uzyskania dofinansowania do przeprowadzenia remontu dostosowującego mieszkanie do potrzeb osoby z niepełnosprawnością, asystent w imieniu podopiecznego powinien złożyć wniosek do

- A. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- B. Wydziału Inwestycji i Remontów w Urzędzie Gminy.
- C. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- D. spółdzielni mieszkaniowej.

Zadanie 5.

Asystent **nie powinien** pozwolić na samodzielne robienie zakupów osobie

- A. z demencją starczą.
- B. z nerwicą wegetatywną.
- C. chorej na chorobę Parkinsona.
- D. chorej na stwardnienie rozsiane.

Zadanie 6.

Osoba z niepełnosprawnością zaczęła uczęszczać na zajęcia do ośrodka wsparcia. Czuje się zagubiona, nie inicjuje rozmów z innymi uczestnikami zajęć, nie angażuje się w życie ośrodka. U osoby tej najprawdopodobniej niezaspokojona jest potrzeba

- A. uznania.
- B. stabilności.
- C. bezpieczeństwa.
- D. rozwoju osobistego.

Zadanie 7.

Asystent osoby niepełnosprawnej zauważył, że zmianie uległo zachowanie osoby, z którą pracuje. Jest ona smutna, unika rozmów na temat sytuacji w domu, nie dzwoni do brata. Zawsze rozmowna, w towarzystwie członków rodziny milczy. Jej zachowanie może wskazywać na problemy

- A. rodzinne.
- B. społeczne.
- C. psychiczne.
- D. zdrowotne.

Zadanie 8.

Asystent osoby niepełnosprawnej, przygotowując plan pracy w środowisku, powinien przestrzegać zasady podmiotowości. Oznacza to, że asystent

- A. wspólnie z podopiecznym planuje działania, uwzględniając potrzeby podopiecznego.
- B. planuje działania w porozumieniu z rodziną podopiecznego.
- C. zgadza się ze wszystkimi propozycjami podopiecznego.
- D. samodzielnie planuje pracę.

Zadanie 9.

Asystent pracuje z 75-letnią podopieczną, która z powodu zaburzeń równowagi nie opuszcza mieszkania. Jest smutna, brakuje jej kontaktów społecznych. W tej sytuacji asystent powinien

- A. zaproponować zakup balkonika, asystować podopiecznej podczas wyjść z domu.
- B. asystować podopiecznej w czasie poruszania się po mieszkaniu, organizować wycieczki.
- C. zaproponować podopiecznej zakup ręcznego wózka inwalidzkiego, pomagać w robieniu zakupów.
- D. zaproponować podopiecznej udział w zajęciach w środowiskowym domu samopomocy, zaproponować zakup kul łokciowych.

Zadanie 10.

Asystent osoby niepełnosprawnej, opracowując indywidualny plan współdziałania z osobą z niepełnosprawnością, powinien dokonać diagnozy problemów i potrzeb oraz zaplanować działania dostosowane do jej możliwości. Postępując w ten sposób, asystent przestrzega zasady

- A. akceptacji.
- B. partnerstwa.
- C. indywidualizacji.
- D. przedmiotowego traktowania.

Zadanie 11.

Asystent pracuje z 24-letnią osobą chorującą na postępujący zanik mięśni, która mieszka z bratem. Planując pracę, asystent powinien przede wszystkim zastosować metodę

- A. pracy z indywidualnym przypadkiem.
- B. sondażu diagnostycznego.
- C. monograficzną.
- D. środowiskową.

Zadanie 12.

Który zestaw powinien przygotować asystent osoby niepełnosprawnej, planując wykonanie zabiegu całkowitej toalety u osoby niepełnosprawnej leżącej?

- A. Mydło, myjkę, ręcznik, przybory do mycia zębów, nożyczki do paznokci, pumeks, grzebień.
- B. Płyn do kąpieli, miskę, ręcznik, gąbkę, 2 myjki, basen, szczoteczkę i nożyczki do paznokci, pumeks.
- C. Basen, dzbanek, ręcznik, myjkę, szampon, nasączone chusteczki higieniczne, pumeks, grzebień.
- D. Mydło, miskę, 2 ręczniki, basen, 2 myjki, dzbanek, przybory do mycia zębów, grzebień, szczoteczkę i nożyczki do paznokci.

Zadanie 13.

Zaburzenia równowagi i mowy, zmienność nastrojów, stany depresyjne, niedowłady kończyn dolnych, spastyczność kończyn górnych, to objawy, które mogą świadczyć

- A. o zespole otępiennym.
- B. o chorobie Alzheimera.
- C. o stwardnieniu rozsianym.
- D. o zespole psychoorganicznym.

Zadanie 14.

Porażenie mięśni twarzy, niedowład połowiczny, zaburzenie mowy, widzenia i równowagi mogą wskazywać na przebyte

- A. zatrucia etanolem.
- B. zapalenia wsierdza.
- C. udaru niedokrwiennego mózgu.
- D. wirusowego zapalenia wątroby typu C.

Zadanie 15.

Podopieczna przez dłuższy czas przebywała w dusznym pomieszczeniu. Pojawiły się u niej zawroty głowy, doszło do krótkotrwałej utraty przytomności, po której nastąpił szybki powrót świadomości. Objawy te mogą wskazywać na

- A. omdlenie.
- B. zawał serca.
- C. udar mózgu.
- D. udar cieplny.

Zadanie 16.

Podopieczny skrzył staw skokowy. W jaki sposób asystent powinien udzielić mu pierwszej pomocy?

- A. Unieruchomić staw i zastosować zimny okład.
- B. Nastawić skrzyony staw i podać lek uspokajający.
- C. Nastawić skrzyony staw i podać lek przeciwbólowy.
- D. Zastosować maść rozgrzewającą i zabandażować staw.

Zadanie 17.

Asystent planując zabieg pielęgnacyjny stóp podopiecznego, powinien przygotować

- A. ciepłą wodę, środki higieniczne, nożyczki, cążki do usunięcia skórek.
- B. środki higieniczne, ciepłą wodę, nożyczki, tarkę do usunięcia zrogowaciałego naskórka.
- C. środki higieniczne, cążki do usuwania skórek, tarkę do usuwania zrogowaciałego naskórka, nożyczki.
- D. ciepłą wodę, środki higieniczne, cążki do usuwania skórek, tarkę do usuwania zrogowaciałego naskórka.

Zadanie 18.

Asystent osobie czasowo unieruchomionej w łóżku powinien zalecić używanie

- A. do mycia preparatów o pH 7.
- B. do mycia preparatów o pH 5,5.
- C. białizny pościelowej z mikrofibry.
- D. krochmalonej białizny pościelowej.

Zadanie 19.

35-letni pan Krzysztof choruje na zanik mięśni i porusza się na wózku inwalidzkim. Aktywność podopiecznego można zwiększyć poprzez udział w zajęciach terapeutycznych

- A. w placówce socjalizacyjnej.
- B. w świetlicy socjoterapeutycznej.
- C. w dziennym domu pomocy społecznej.
- D. w środowiskowym domu samopomocy.

Zadanie 20.

Podopieczna z zaburzeniami psychicznymi ma problemy z prowadzeniem gospodarstwa domowego i wydatkowaniem pieniędzy. Najwłaściwszym sposobem pomocy podopiecznej jest

- A. dokonywanie zakupów przez asystenta.
- B. przeprowadzenie treningu poznawczego.
- C. przeprowadzenie treningu budżetowego.
- D. dokonywanie stałych opłat przez asystenta.

Zadanie 21.

Osoba z niepełnosprawnością ruchową chciałaby skorzystać z leczenia sanatoryjnego. Asystent powinien ją skierować do lekarza

- A. podstawowej opieki zdrowotnej.
- B. medycyny paliatywnej.
- C. orzecznika ZUS.
- D. balneoterapeuty.

Zadanie 22.

Którą formę wsparcia środowiskowego dziennego należy zaproponować osobie chorej na schizofrenię paranoidalną?

- A. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.
- B. Pobyty w zakładzie pielęgnacyjno-leczniczym.
- C. Pobyty w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.
- D. Zajęcia w domu pomocy społecznej.

Zadanie 23.

Pani Joanna choruje na schizofrenię rezydualną. W planie wsparcia zaplanowano udział podopiecznej w treningach kompetencji i umiejętności społecznych. Które z wymienionych treningów może samodzielnie poprowadzić asystent osoby niepełnosprawnej?

- A. Trening kulinarny, trening asertywności.
- B. Trening lekowy, trening rozwiązywania konfliktów.
- C. Trening radzenia sobie ze stresem, trening budżetowy.
- D. Trening budżetowy, trening umiejętności praktycznych.

Zadanie 24.

24-letnia osoba z niepełnosprawnością ruchową porusza się na wózku inwalidzkim. Nie nabyła prawa do renty i jest bezrobotna. Nie chce podjąć działań w celu zwiększenia szans na zatrudnienie, twierdząc, że nic nie potrafi i wstydzi się przebywać wśród innych. Najbardziej prawdopodobną przyczyną tego stanu jest

- A. niska samoocena podopiecznej.
- B. niezdecydowanie podopiecznej.
- C. brak samodzielności podopiecznej.
- D. brak odpowiedzialności podopiecznej.

Zadanie 25.

Asystent pracuje z 17-letnim Jankiem, który 5 miesięcy temu w wyniku wypadku w górach stał się niepełnosprawny i porusza się na wózku inwalidzkim. Chłopak czuje się odrzucony przez rówieśników, nie akceptuje swojej sytuacji, zaniedbuje szkołę. Jankowi w pierwszej kolejności należy udzielić wsparcia

- A. prawnego i socjalnego.
- B. rzeczowego i duchowego.
- C. instrumentalnego i prawnego.
- D. emocjonalnego i wartościującego.

Zadanie 26.

Które informacje mają dla podopiecznego z rozpoznaną cukrzycą typu II największe znaczenie w zapobieganiu stanom hipoglikemii i hiperglikemii?

- A. Czas przyjmowania insuliny i planowanie jadłospisu.
- B. Czas przyjmowania leków i ilość przyjmowania posiłków.
- C. Czas podania insuliny, planowanie jadłospisu i czas spożycia posiłków.
- D. Czas przyjmowania leków, czas i ilość spożycia posiłków i planowanie jadłospisu.

Zadanie 27.

Przy podejrzeniu złamania kończyny dolnej, w pierwszej kolejności należy wezwać pogotowie ratunkowe oraz

- A. założyć szynę Browna.
- B. podać leki przeciwbólowe.
- C. ułożyć kończynę poniżej poziomu serca.
- D. unieruchomić kończynę w zastanej pozycji.

Zadanie 28.

45-letnia osoba z niepełnosprawnością ruchową, przed wypadkiem spotykała się ze znajomymi, lubiła gry planszowe, grę w szachy, rozwiązywanie krzyżówek. W celu nawiązania kontaktów z innymi ludźmi, aktywizowania i zorganizowania czasu wolnego asystent powinien zaproponować podopiecznej udział

- A. w spotkaniach z psychologiem społecznym.
- B. w spotkaniach w klubie osiedlowym dla seniorów.
- C. w zajęciach w dziennym domu pomocy społecznej.
- D. w zajęciach w środowiskowym domu samopomocy.

Zadanie 29.

Asystent zaproponował osobie z niepełnosprawnością intelektualną zajęcia polegające na pielęgnowaniu zieleni i kwiatów wokół jej domu. Którą z form terapii zaplanował asystent dla podopiecznego?

- A. Hortikuloterapię.
- B. Chromoterapię.
- C. Talasoterapię.
- D. Hipoterapię.

Zadanie 30.

Pani Anna choruje od 5 lat na stwardnienie rozsiane. Nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia, pojawiły się zaburzenia równowagi i niedowidzenie; podopieczna samodzielnie porusza się tylko w obrębie pokoju. Którą formę wsparcia w pierwszej kolejności powinien zaproponować asystent?

- A. Pomoc w ubieganiu się o zasiłek okresowy.
- B. Pomoc w zaopatrzeniu w sprzęt rehabilitacyjny.
- C. Pomoc w ubieganiu o świadczenie rehabilitacyjne.
- D. Umożliwienie kontaktu z grupami pozarządowymi.

Zadanie 31.

W planie aktywizacji osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, z przykurczem palców rąk, asystent powinien uwzględnić

- A. prace manualne w masie solnej.
- B. prace ręczne w metalu.
- C. pracę na komputerze.
- D. prace rękodzielnicze.

Zadanie 32.

Asystent osoby niepełnosprawnej, pracujący w środowiskowym domu samopomocy dla osób przewlekle chorych psychicznie, jest zobowiązany do udziału w opracowaniu dla każdego uczestnika

- A. indywidualnego planu opiekuńczego.
- B. planu postępowania terapeutycznego.
- C. indywidualnego programu rehabilitacji.
- D. planu postępowania wspierająco-aktywizującego.

Zadanie 33.

Które formy aktywności fizycznej powinien zaproponować asystent 72-letniej osobie z rozpoznany nadciśnieniem tętniczym?

- A. Zajęcia fitness, trekking.
- B. Spacery, gimnastykę poranną.
- C. Biegi terenowe, zajęcia relaksacyjne.
- D. Gimnastykę sportową i ćwiczenia oddechowe.

Zadania 34.

12-letniemu chłopcu z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, mającemu problemy z nawiązywaniem kontaktów społecznych, asystent powinien zaproponować

- A. spacer i słuchanie muzyki.
- B. zajęcia grupowe z rówieśnikami.
- C. wspólne czytanie książek i czasopism.
- D. wycieczki do lasu z asystentem i gry komputerowe.

Zadanie 35.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością o bardzo niskim dochodzie. W tej sytuacji asystent powinien poinformować podopiecznego, że o pomoc finansową może wystąpić do

- A. Ośrodka Pomocy Społecznej.
- B. Centrum Polityki Społecznej.
- C. Ośrodka Polityki Społecznej.
- D. Centrum Integracji Społecznej.

Zadanie 36.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością, która potrzebuje sprzętu rehabilitacyjnego. W tej sytuacji asystent powinien poinformować podopiecznego, że pomoc w dofinansowaniu zakupu sprzętu może uzyskać

- A. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.
- B. w Powiatowym Ośrodku Pomocy Społecznej.
- C. w Regionalnym Ośrodku Pomocy Społecznej.
- D. w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 37.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych posiada środki finansowe na dofinansowanie

- A. uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.
- B. uczestnictwa w wycieczce turystycznej.
- C. zakupu specjalistycznych leków.
- D. sprzętu ratowniczego.

Zadanie 38.

34-letnia osoba z zaburzeniami psychicznymi wymaga rehabilitacji psychospołecznej. Do której instytucji powinien ją skierować asystent?

- A. Środowiskowego domu samopomocy.
- B. Zakładu opiekuńczo-leczniczego.
- C. Domu pomocy społecznej.
- D. Domu rencisty.

Zadanie 39.

Osoba z niepełnosprawnością, korzystająca z pomocy wolontariusza, ma obowiązek

- A. poinformować go o swoich dochodach
- B. poinformować go swojej sytuacji rodzinnej.
- C. zapewnić mu wyżywienie w czasie świadczenia pomocy.
- D. zapewnić mu bezpieczne i higieniczne warunki do wykonywania świadczeń.

Zadanie 40.

Osoba z niepełnosprawnością wymaga przeprowadzenia badań diagnostycznych w szpitalu. Które z wymienionych dokumentów podopiecznego musi posiadać asystent, aby mógł zorganizować takie leczenie?

- A. Dowód osobisty, skierowanie do szpitala.
- B. Prawo jazdy, orzeczenie o grupie inwalidzkiej.
- C. Dowód osobisty, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.
- D. Skierowanie do szpitala, zaświadczenie o osiągniętych dochodach.